

POSTĘPOWANIE NAKAZOWE I UPOMINAWCZE

INFORMACJE WSPÓLNE DLA POSTĘPOWANIA NAKAZOWEGO I UPOMINAWCZEGO

Art. 480¹ [Nakaz zapłaty]

- § 1. Sąd wydaje nakaz zapłaty, jeżeli powód dochodzi roszczenia pieniężnego albo świadczenia innych rzeczy zamiennych, a w innych przypadkach - jeżeli przepis szczególny tak stanowi.
- § 2. Po **utracie mocy** lub **uchyleniu nakazu zapłaty** albo w przypadku **braku podstaw do jego wydania** sąd rozpoznaje sprawę według przepisów ogólnych lub w postępowaniu odrębnym właściwym dla danej sprawy, chyba że przepis szczególny przewiduje inny skutek, w szczególności umorzenie postępowania.

Katalog spraw:

- o roszczenie pieniężne,
- o świadczenie innych rzeczy zamiennych (czyli oznaczonych co do gatunku),
- jeżeli przepis szczególny tak stanowi (brak)

Utrata mocy- 505§2 KPC

Uchylenie NZ (wspólne dla PN i PU: 480²§ 5 KPC: Jeżeli po wydaniu nakazu zapłaty okaże się, że **pozwany w chwili wniesienia pozwu nie miał zdolności sądowej, zdolności procesowej albo organu powołanego do jego reprezentowania, a braki te nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie** zgodnie z przepisami kodeksu, sąd z urzędu uchyla nakaz zapłaty i wydaje odpowiednie postanowienie; 493 § 4 KPC: po wniesieniu zarzutów [PN]: Jeżeli zachodzą podstawy do **odrzućcia pozwu lub umorzenia postępowania**, sąd z urzędu postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i wydaje odpowiednie rozstrzygnięcie. W innym przypadku sąd wydaje wyrok, którym w całości lub części utrzymuje nakaz zapłaty w mocy albo go **uchyła i orzeka o żądaniu pozwu**)

Brak podstaw do wydania NZ (np. brak wniosku przy PN, brak legitymacji, sprawy o inne roszczenie niż pieniężne itd.)

Art. 480⁴ [Posiedzenie niejawne]

- § 1. Nakaz zapłaty sąd wydaje **na posiedzeniu niejawnym**.
- § 2. Czynności w sprawie, z wyłączeniem prowadzenia rozprawy i wydania wyroku, może wykonywać referendarz sądowy.

INFORMACJE WSPÓLNE DLA POSTĘPOWANIA NAKAZOWEGO I UPOMINAWCZEGO

Art. 480² [Termin na zaspokojenie roszczenia]

- § 1. W nakazie zapłaty sąd nakazuje pozwanemu, by w **terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu zaspokoił roszczenie w całości wraz z kosztami albo wniósł środek zaskarżenia.**
- § 2. Jeżeli pozwany mieszka lub ma siedzibę **za granicą**, a **nie ma przedstawiciela w kraju**, termin, o którym mowa w § 1, wynosi **miesiąc**, przy czym gdyby doręczenie nakazu zapłaty miało mieć miejsce **poza terytorium Unii Europejskiej**, oznacza się termin **nie krótszy niż trzy miesiące**.
- § 3. Nakaz zapłaty doręcza się **stronom**. Pozwanemu nakaz zapłaty doręcza się z **odpisem pozwu, z odpisami załączników do pozwu oraz pouczeniem** o terminie i sposobie zaskarżenia nakazu oraz skutkach jego niezaskarżenia.
- § 4. Nakaz zapłaty, od którego nie wniesiono środka zaskarżenia, **ma skutki prawomocnego wyroku.**
- § 5. Jeżeli po wydaniu nakazu zapłaty okaże się, że pozwany **w chwili wniesienia pozwu nie miał zdolności sądowej, zdolności procesowej albo organu powołanego do jego reprezentowania, a braki te nie zostały usunięte w wyznaczonym terminie** zgodnie z przepisami kodeksu, **sąd z urzędu uchyla nakaz zapłaty i wydaje odpowiednie postanowienie.**

Miejsce pobytu pozwanego nie jest znane- regulacja ogólna art. 143 i nast. KPC

INFORMACJE WSPÓLNE DLA POSTĘPOWANIA NAKAZOWEGO I UPOMINAWCZEGO

Art. 480³ [Środek zaskarżenia od nakazu zapłaty]

- § 1. Środek zaskarżenia od nakazu zapłaty wnosi się do sądu, który wydał nakaz zapłaty.
- § 2. W piśmie zawierającym środek zaskarżenia od nakazu zapłaty pozwany powinien wskazać, czy zaskarża nakaz **w całości czy w części oraz przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy.**
- § 3. Sąd odrzuca środek zaskarżenia niedopuszczalny, spóźniony, nieopłacony lub dotknięty brakami, których nie usunięto pomimo wezwania.

POSTĘPOWANIE NAKAZOWE

Art. 485 [Podstawa]

§ 1. Sąd **wyda**je nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, jeżeli fakty uzasadniające dochodzone roszczenie są udowodnione dołączonym do pozwu:

- 1) dokumentem urzędowym;
- 2) zaakceptowanym przez dłużnika rachunkiem;
- 3) wezwaniem dłużnika do zapłaty i pisemnym oświadczeniem dłużnika o uznaniu długu;
- 4) (uchylony)

§ 2. Sąd **wyda**je również nakaz zapłaty przeciwko zobowiązanemu z weksla lub czeku należycie wypełnionego, których prawdziwość i treść nie nasuwają wątpliwości. W przypadku przejścia na powoda praw z weksla lub czeku, do wydania nakazu niezbędne jest przedstawienie dokumentów uzasadniających roszczenia, o ile przejście tych praw na powoda nie wynika bezpośrednio z weksla lub czeku.

§ 21. Sąd **wyda**je nakaz zapłaty na podstawie dołączonej do pozwu **umowy, dowodu spełnienia wzajemnego świadczenia niepieniężnego, dowodu doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku**, jeżeli powód dochodzi należności zapłaty świadczenia pieniężnego w rozumieniu art. 4 pkt 1a ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 118 i 1649), odsetek w transakcjach handlowych określonych w tej ustawie lub rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 tej ustawy, oraz na podstawie dokumentów potwierdzających poniesienie kosztów odzyskiwania należności, jeżeli powód dochodzi również zwrotu kosztów, o których mowa w art. 10 ust. 2 tej ustawy.

§ 3. (uchylony)

§ 4. Jeżeli nie dołączono oryginału weksla lub czeku, przewodniczący wzywa powoda do ich złożenia do akt pod rygorem zwrotu pozwu na podstawie art. 130.

- Postępowanie odrębne fakultatywne- na wniosek
- Właściwy rzeczowo- SR, SO
- Fakty uzasadniające dochodzone roszczenie- fakty dot. istnienia roszczenia, jak i jego wysokości
- Enumeratywny katalog dowodów

- Katalog dotyczy roszczenia głównego!
- ??? Czy należy udowadniać odsetki? Każde czy tylko te za opóźnienie według wyższej stopy niż odsetki ustawowe?
- W pozwie wykazujemy tylko okoliczności uzasadniające wydanie nakazu zapłaty, a więc wystarczy złożenie dokumentów z wyznaczone specyfiką z art. 485 KPC.
- Zasady postępowania nakazowego nie pozwalają sądowi na zasądzenie należności dochodzonej w tym postępowaniu, na innej podstawie faktycznej niż określona przez powoda („... fakty uzasadniające dochodzone roszczenie są udowodnione dołączonym do pozwu”)
- Faktura- zaakceptowany przez dłużnika rachunek?
- Wezwanie do zapłaty (podpisane przez Wierzyciela) plus pisemne właściwe i niewłaściwe uznanie długu.
- **uznanie właściwe** to szczególnego rodzaju umowa nienazwana, w której strony zgodnie ustalają treść łączącego je stosunku prawnego (np. co do wysokości świadczenia czy terminu płatności
- **uznanie niewłaściwe** jest oświadczeniem wiedzy, jednostronnym przyznaniem faktów przez dłużnika. Może ono wprawdzie zawierać również element oświadczenia woli, ale z punktu widzenia przerwania biegu przedawnienia dłużnik nie musi wyrazić woli spełnienia świadczenia (rozłożenie na raty, przedłużenie terminu, umorzenie odsetek)

Art. 492 [Zabezpieczenie; wykonalność]

- § 1. **Nakaz zapłaty z chwilą wydania stanowi tytuł zabezpieczenia, wykonalny bez nadawania mu klauzuli wykonalności.** Kwota zasądzona nakazem wraz z wymagalnymi odsetkami stanowi sumę, której złożenie przez dłużnika na rachunek depozytowy Ministra Finansów w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, zwany dalej „rachunkiem depozytowym Ministra Finansów”, wystarczy do zabezpieczenia. Jeżeli nakaz zobowiązuje do wydania rzeczy zamiennych, do zabezpieczenia wystarczy złożenie sumy równej wartości przedmiotu sporu.
- § 2. Powód wnosząc o dokonanie zabezpieczenia jest obowiązany wskazać **sposób zabezpieczenia.** Sąd na wniosek pozwanego może **ograniczyć zabezpieczenie według swego uznania.** Przepis art. 742 oraz przepisy o ograniczeniu zabezpieczenia przeciwko Skarbowi Państwa stosuje się odpowiednio.
- § 3. Nakaz zapłaty wydany na podstawie **weksła lub czeku** staje się **natychmiast wykonalny po upływie terminu do zaspokojenia roszczenia.** W razie wniesienia zarzutów sąd może na wniosek pozwanego **wstrzymać wykonanie nakazu.** Przepisy o ograniczeniu wykonalności w sprawach przeciwko Skarbowi Państwa stosuje się odpowiednio.

- Bez konieczności wydawania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia; atrakcyjne, bo: nie trzeba spełniać przesłanek ogólnych do udzielenia zabezpieczenia
- Brak wskazania sposobu zabezpieczenia w orzeczeniu; powód musi wskazać sposób zgodnie z art. 747 KPC
- NZ na podstawie weksła: **natychmiast wykonalny po upływie terminu do zaspokojenia roszczenia (UWAGA! Potrzebna klauzula wykonalności)**

Zarzuty

- Środek zaskarżenia niedewolutywny i suspensywny,
- pozwany powinien wskazać, czy zaskarża nakaz w całości czy w części oraz przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy (zarzuty formalne).
- Ale także pozostałe zarzuty formalne i merytoryczne
- Pozwany powinien wymienić fakty, z których wywodzi żądania, i dowody na wykazanie każdego z nich

Art. 497 [Cofnięcie zarzutów]

§ 1. W przypadku cofnięcia zarzutów sąd stwierdza postanowieniem, że nakaz zapłaty **pozostaje w mocy i orzeka o kosztach jak przy cofnięciu pozwu**. Przepis art. 203 § 3 stosuje się odpowiednio.

§ 2. W przypadku, o którym mowa w art. 203 § 4, sąd może uznać cofnięcie zarzutów za niedopuszczalne.

- Kazus:

Firma BUDEX sp. z o.o. wykonała usługę polegającą na produkcji i montażu okien Janowi Kowalskiemu. Po wykonanej usłudze księgową spółki, na życzenie klienta, wysłała f-rę X, która wskazywała, że P. Jan musi uiścić należność w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego rachunku. Drugi egzemplarz zostawiła a/a. Po upływie 2 m-cy Pan Kowalski przysłał pismo z prośbą o rozłożenie należności z f-ry X na 6 rat.

Czy spółka może dochodzić swojej należności w ramach postępowania nakazowego?

Zakończenie drugiego etapu PN

- zachodzą podstawy do odrzucenia pozwu lub umorzenia postępowania, sąd z urzędu postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i wydaje odpowiednie rozstrzygnięcie
- sąd wydaje wyrok, którym w całości utrzymuje nakaz zapłaty w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu
- sąd wydaje wyrok, którym w części utrzymuje nakaz zapłaty w mocy
- sąd wydaje wyrok, którym uchyla NZ i orzeka o żądaniu pozwu

Postępowanie upominawcze

Przesłanki negatywne:

- 1) roszczenie jest oczywiście bezzasadne;
 - 2) twierdzenia co do faktów budzą wątpliwość;
 - 3) zaspokojenie roszczenia zależy od świadczenia wzajemnego;
- Właściwy rzeczowo- SR, SO
 - Postępowanie upominawcze nie jest postępowaniem fakultatywnym,

Art. 505 [Postępowanie ze sprzeciwu]

§ 1. Od nakazu zapłaty pozwany może wnieść **sprzeciw**.

§ 2. **Nakaz zapłaty traci moc w części zaskarżonej sprzeciwem.**
Sprzeciw jednego tylko ze współpozwanym o to samo roszczenie oraz co do jednego lub niektórych uwzględnionych roszczeń powoduje utratę mocy nakazu jedynie co do nich.

§ 3. Na wniosek strony sąd wydaje postanowienie stwierdzające **utratę mocy nakazu zapłaty w całości lub części.**